

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор КЗ «Вовчанська гімназія №6
Вовчанської міської ради
Чугуївського району
Харківської області»
Г. Сироватська
«30» серпня 2024

Освітня програма
Комунального закладу «Вовчанська гімназія №6
Вовчанської міської ради
Чугуївського району Харківської області»
на 2024/2025 навчальний рік
I-II ступенів
(початкова освіта та базова середня освіта)

Схвалено
на засіданні педагогічної ради
(протокол № 01 від 30.08.2024)

Пояснювальна записка

Код закладу в ЄДЕБО 137833
Повна назва закладу: Комунальний заклад «Вовчанська гімназія №6 Вовчанської міської ради Чугуївського району Харківської області»
Скорочена назва: КЗ «Вовчанська гімназія №6»
Статус: працює
Тип закладу: гімназія
Форма власності: Комунальна
Юридична адреса: м. Вовчанськ, Чугуївський район, Харківська область, вулиця Чкалова , 13
Сайт: <https://www.gymnasium6.com.ua>
e-mail: chkalova@i.ua
Мова навчання: українська.
Режим роботи: п'ятиденний, II зміна

Освітня програма Комунального закладу «Вовчанська гімназія №6 Вовчанської міської ради Чугуївського району Харківської області» на 2024/2025 навчальний рік є наскрізною, оскільки охоплює освіту на I (початкова освіта) та II (базова середня освіта) ступенях навчання.

Освітня програма КЗ «Вовчанська гімназія №6» розроблена з урахуванням чинних нормативних документів: Законів України «Про правовий режим воєнного стану», «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Постанови КМУ № 841 від 23.08.2024 «Про початок навчального року під час воєнного стану в Україні», наказу МОН № 1120 від 09.08.2024 «Про внесення змін до типової освітньої програми для 5–9 класів закладів загальної середньої освіти», наказу МОН №1112 від 07.08.2024 «Про затвердження порядку та умов здобуття загальної середньої освіти в комунальних закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні», наказу Міністерства освіти і науки України від 02.08.2024 № 1093 «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання», наказу Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 №405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня», Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 р. №87 (зі змінами, внесеними постановою КМУ від 24.07.2019 р. № 688), наказу Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2 та 3-4 класів закладів загальної середньої освіти», Державного стандарту базової середньої, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 №898, зі змінами, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 30.08.2022.

Метою діяльності гімназії є надання якісної загальної освіти дітям, забезпечення їх всебічного розвитку, виховання і самореалізації особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до

свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності. Досягнення цієї мети забезпечується шляхом формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності.

Основним завданням гімназії є:

- створення безпечного освітнього середовища з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх особливих освітніх потреб;
- виконання вимог Державних стандартів початкової та базової середньої освіти;
- формування ключових компетентностей;
- формування позитивної мотивації учнів до навчальної діяльності;
- виявлення та розвиток здібностей та обдарувань особистості;
- забезпечення єдності навчання, виховання і розвитку учнів шляхом поєднання зусиль усіх учасників освітнього процесу
- виховання патріотизму, поваги до державної мови та державних символів України, дбайливого ставлення до національних, історичних, культурних цінностей, нематеріальної культурної спадщини українського народу, усвідомленого обов'язку захищати у разі потреби суверенітет і територіальну цілісність України;
- формування поваги до гідності, прав, свобод, законних інтересів людини і громадянина; нетерпимості до приниження честі та гідності людини, фізичного або психологічного насильства (булінг (цькування)), а також до дискримінації за будь-якою ознакою;
- формування і розвиток громадянської культури та культури демократії, почуттів доброти, милосердя, толерантності, турботи, справедливості, шанобливого ставлення до сім'ї, відповідальності за свої дії;
- усвідомлення потреби в дотриманні Конституції та законів України, академічної доброчесності, нетерпимості до їх порушення;
- формування культури та навичок здорового способу життя, екологічної культури і дбайливого ставлення до довкілля.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати навчання за освітньою програмою

Навчання за освітньою програмою, як правило, починається з шести років (відповідно до Закону України «Про освіту»). Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року виповнилося сім років, повинні розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року не виповнилося шести років, можуть розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року за бажанням батьків або осіб, які їх замінюють, якщо їм виповниться шість років до 1 грудня поточного року. Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти з іншого віку.

Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти можуть розпочинати діти, які на момент зарахування (переведення) до 5 класу досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про початкову освіту).

Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року. Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

Визначення результатів навчання здобувачів освіти, які в умовах воєнного стану вимушено виїхали за межі України та повернулися в Україну, здійснюється в порядку, визначеному педагогічною радою гімназії, із урахуванням рекомендацій Міністерства освіти і науки України (наказ МОН від 02.08.2024 №1093).

Визначення результатів навчання здобувачів освіти із числа ВПО може бути здійснено на основі довідки або іншого документа, виданого закладом освіти, у якому дитина навчалася за місцем тимчасового перебування.

Особливості організації освітнього процесу

Освітній процес у 2024/2025н.р. в КЗ «Вовчанська гімназія № 6 Вовчанської міської ради Чугуївського району Харківської області» буде проходити в дистанційній формі і розпочнеться 02 вересня 2024 року, закінчатся 30 травня 2025 року.

У 2024/2025 навчальному році в 1-9-х класах передбачено п'ятиденний робочий тиждень на період воєнного стану у II зміну, заняття розпочинаються о 13.00.

Навчальні заняття організуються за семестровою системою.

Терміни навчальних занять:

I семестр - з 02 вересня по 27 грудня 2024 року,

II семестр – з 13 січня по 30 травня 2025 року.

Терміни канікул:

осінні – з 28 жовтня по 03 листопада 2024 року

зимові – з 28 грудня 2024 року по 12 січня 2025 року

весняні – з 22 березня по 30 березня 2025 року.

Додаткові тижневі канікули для 1-х класу проводитись не будуть.

Останній дзвоник: 30 травня 2025 року.

Компенсаторні заняття для подолання освітніх втрат і освітніх розривів: із 2 до 27 червня 2025 року.

Тривалість уроків у синхронному форматі в 1-2 класах - 3 заняття по 20 хвилин; у 4-му класі - 3 заняття по – 30 хвилин; у 5-6-х класах - 3 заняття по 35 хвилин; 7-9 класи – 3 заняття по 40 хвилин.

Загальний обсяг навчального навантаження

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів:

- 1 клас - 805 годин/навчальний рік,
- 2 клас - 875 годин/навчальний рік,
- 4 клас - 910 годин/навчальний рік,
- 5 клас - 1015 годин/навчальний рік,
- 6 клас - 1085 годин/навчальний рік,
- 7 клас - 1155 годин/навчальний рік,
- 8 клас - 1175,5 годин/навчальний рік,
- 9 клас - 1225 годин/навчальний рік

Організація освітнього процесу не повинна призводити до перевантаження учнів та має забезпечувати безпечні, нешкідливі та здорові умови здобуття освіти. При визначенні гранично допустимого навантаження учнів ураховані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків: у 1 класі – 35 хвилин, 2-4 класах – 40 хвилин, 5-9 класах – 45 хвилин.

Тривалість перерв між навчальними заняттями відповідає вимогам Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 №2205.

Тривалість виконання завдань для самопідготовки учнів у позанавчальний час не рекомендується більше 1 години у 3-5 класах, у 6-9 класах – 1,5 години. Учням 1-2 класів не рекомендуються обов'язкові завдання для самопідготовки у позанавчальний час.

Години фізичної культури в 1-9-х класах не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження, що передбачено наказами Міністерства освіти і науки України від 27.08.2010 №834 зі змінами, внесеними наказом МОН України від 29.05.2014 №657, від 10.06.2011 №572, від 03.04.2012 №409 із змінами, внесеними наказом МОН України від 29.05.2014 №664, №1465.

Розподіл навчального навантаження здійснюється за освітніми галузями та роками навчання. До освітньої програми додано навчальні плани, що пропонують підхід до організації освітнього процесу (Додаток 1. Додаток 2. Додаток 3)

Опис очікуваних результатів

Освітня програма початкової освіти окреслює рекомендовані підходи до планування й організації початкової освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової освіти.

Освітня програма, розроблена відповідно до Закону України «Про освіту», закону України «Про повну загальну середню освіту» та Державного стандарту початкової освіти для 1-2 класів – Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти 1-2 класів, 3-4 класів, розроблена під керівництвом Савченко О.Я., затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 №743-22.

У програмі визначено вимоги до конкретних очікуваних результатів навчання; коротко вказано відповідний зміст кожного навчального предмета чи інтегрованого курсу. Також програма окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом початкової освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової освіти.

Зміст програми має потенціал для формування у здобувачів таких ключових компетентностей:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і

навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі вміння: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Враховуючи інтегрований характер компетентності, використовуються Упродовж навчання в початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти 5-7 класів - оволодіння ключовими компетентностями:

1) вільневолодіння державною мовою, що передбачає вміння:

- здійснювати комунікацію в усній та письмовій формі на основі знання функцій мови, ресурсів (лексики, граматики) і норм сучасної української літературної мови, типів мовної взаємодії, особливостей стилів мовлення інформаційних та художніх текстів, медіатекстів тощо;

- здобувати та опрацьовувати інформацію з різних (друкованих та цифрових, зокрема аудіовізуальних) джерел у різних освітніх галузях і контекстах, критично осмислювати її та використовувати для комунікації в усній та письмовій формі, для обстоювання власних поглядів, переконань, суспільних і національних цінностей;

- відповідально, усвідомлюючи цінність української мови як мови взаємодії на всій території держави, використовувати мовні засоби для

досягнення особистих і суспільних цілей у життєвих та навчальних ситуаціях, творчого самовираження;

2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає вміння:

- здійснювати комунікацію в усній та письмовій формі на основі знання функцій мови, ресурсів (лексики, граматики) і норм мови, особливостей основних стилів і жанрів мовлення, типів мовної взаємодії;

- здобувати і опрацьовувати інформацію з різних (друкованих та цифрових, зокрема аудіовізуальних) джерел, критично осмислювати її, використовувати в усній та письмовій комунікації для обстоювання власних поглядів, переконань, суспільних і національних цінностей;

- відповідально використовувати мовні засоби для досягнення особистих і суспільних цілей у життєвих та навчальних ситуаціях, творчого самовираження, спираючись на особливості міжкультурної комунікації та досвід комунікації державною мовою;

- відповідно до ситуації ефективно виражати ідеї, почуття, пояснювати та обговорювати факти, явища, події, обґрунтовувати свої погляди та переконання в усній і письмовій формі у різних особистісних і соціальних контекстах (побутових, навчальних, громадських тощо), спираючись на мовний і мовленнєвий досвід, мовні норми у спілкуванні, соціокультурні реалії та особливості міжкультурної комунікації;

3) математична компетентність, що передбачає:

- здатність розвивати і застосовувати математичні знання та методи для розв'язання широкого спектра проблем у повсякденному житті;

- моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичного апарату;

- усвідомлення ролі математичних знань і вмінь в особистому та суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування наукового світогляду; здатність і готовність застосовувати відповідний комплекс наукових знань і методологій для пояснення світу природи; набуття досвіду дослідження природи та формулювання доказових висновків на основі отриманої інформації; розуміння змін, зумовлених людською діяльністю; відповідальність за наслідки такої діяльності;

5) інноваційність, що передбачає здатність учня реагувати на зміни та долати труднощі; відкритість до нових ідей; ініціювання змін у класі, закладі освіти, родині, громаді тощо; спроможність визначати і ставити перед собою цілі, мотивувати себе та розвивати в собі стійкість і впевненість, щоб навчатися і досягати успіхів;

б) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення екологічних основ природокористування, необхідності охорони природи, дотримання правил поведінки на природі, ощадливого використання природних ресурсів, розуміння контексту і взаємозв'язку господарської діяльності і важливості збереження природи для забезпечення сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає впевнене, критичне і відповідальне використання цифрових технологій для власного розвитку і спілкування; здатність безпечно застосовувати інформаційнокомунікаційні засоби в навчанні та інших життєвих ситуаціях, дотримуючись принципів академічної доброчесності;

8) навчання впродовж життя, що передбачає здатність визначати і оцінювати власні потреби та ресурси для розвитку компетентностей, застосовувати різні способи розвитку компетентностей, знаходити можливості для навчання і саморозвитку; спроможність навчатися і працювати в колективі та самостійно, організовувати своє навчання, оцінювати його, ділитися його результатами з іншими, шукати підтримки, коли вона потрібна;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають:

- спроможність діяти як відповідальний громадянин, брати участь у громадському та суспільному житті, зокрема закладу освіти і класу, спираючись на розуміння загальнолюдських і суспільних цінностей, соціальних, правових, економічних і політичних принципів, ідей сталого розвитку суспільства, співіснування людей та спільнот у глобальному світі, критичне осмислення основних подій національної, європейської та світової історії, усвідомлення їх впливу на світогляд громадянина та його самоідентифікацію;

- виявлення поваги до інших, толерантність, уміння конструктивно співпрацювати, співпереживати, долати стрес і діяти в конфліктних ситуаціях, зокрема пов'язаних з різними проявами дискримінації;

- дбайливе ставлення до особистого, соціального здоров'я, усвідомлення особистих відчуттів і почуттів, здатність дослухатися до внутрішніх потреб;

- дотримання здорового способу життя; розуміння правил поведінки та спілкування, що є загальноприйнятими в різних спільнотах і середовищах та ґрунтуються на спільних моральних цінностях; спроможність діяти в умовах невизначеності та багатозадачності;

10) культурна компетентність, що передбачає наявність стійкого інтересу до опанування культурних і мистецьких здобутків України та світу, шанобливого ставлення до культурних традицій українців, представників корінних народів і національних меншин, інших держав і народів; здатність розуміти і цінувати творчі способи вираження та передачі ідей у різних культурах через різні види мистецтва та інші культурні форми; прагнення до розвитку і вираження власних ідей, почуттів засобами культури і мистецтва;

11) підприємливість і фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, спроможність використовувати можливості та реалізовувати ідеї, створювати цінності для інших у будь-якій сфері життєдіяльності; здатність до активної участі в житті суспільства, керування власним життям і кар'єрою; уміння розв'язувати проблеми; готовність брати відповідальність за прийняті рішення; здатність працювати в команді для планування і реалізації проектів, які мають культурну, суспільну або фінансову цінність, тощо.

Основою формування ключових компетентностей є особистісні якості, особистий, соціальний, культурний і навчальний досвід учнів; їх потреби та інтереси, які мотивують до навчання; знання, уміння та ставлення, що формуються в освітньому, соціокультурному та інформаційному середовищі, у різних життєвих ситуаціях.

Наскрізними в усіх ключових компетентностях є такі вміння:

1) читати з розумінням, що передбачає здатність до емоційного, інтелектуального, естетичного сприймання і усвідомлення прочитаного, розуміння інформації, записаної (переданої) у різний спосіб або відтвореної технічними пристроями, що охоплює, зокрема, уміння виявляти приховану і очевидну інформацію, висловлювати припущення, доводити надійність аргументів, підкріплюючи власні висновки фактами та цитатами з тексту, висловлювати ідеї, пов'язані з розумінням тексту після його аналізу і добору контраргументів;

2) висловлювати власну думку в усній і письмовій формі, тобто словесно передавати власні думки, почуття, переконання, зважаючи на мету та учасників комунікації, обираючи для цього відповідні мовленнєві стратегії;

3) критично і системно мислити, що виявляється у визначенні характерних ознак явищ, подій, ідей, їх взаємозв'язків, умінні аналізувати та оцінювати доказовість і вагомість аргументів у судженнях, зважати на протилежні думки та контраргументи, розрізняти факти, їх інтерпретації, розпізнавати спроби маніпулювання даними, використовуючи різноманітні ресурси і способи оцінювання якості доказів, надійності джерел і достовірності інформації;

4) логічно обґрунтовувати позицію на рівні, що передбачає здатність висловлювати послідовні, несуперечливі, обґрунтовані міркування у вигляді суджень і висновків, що є виявом власного ставлення до подій, явищ і процесів;

5) діяти творчо, що передбачає креативне мислення, продукування нових ідей, доброзичесне використання чужих ідей та їх доопрацювання, застосування власних знань для створення нових об'єктів, ідей, уміння випробовувати нові ідеї;

6) виявляти ініціативу, що передбачає активний пошук і пропонування рішень для розв'язання проблем, активну участь у різних видах діяльності, їх ініціювання, прагнення до лідерства, уміння брати на себе відповідальність;

7) конструктивно керувати емоціями, що передбачає здатність розпізнавати власні емоції та емоційний стан інших, сприймати емоції без осуду, адекватно реагувати на конфліктні ситуації, розуміти, як емоції можуть допомагати і заважати в діяльності, налаштовуючи себе на пошук внутрішньої рівноваги, конструктивну комунікацію, зосередження уваги, продуктивну діяльність;

8) оцінювати ризики, що передбачає вміння розрізняти прийнятні і неприйнятні ризики, зважаючи на істотні фактори;

9) приймати рішення, що передбачає здатність обирати способи розв'язання проблем на основі розуміння причин та обставин, які призводять до їх виникнення, досягнення поставлених цілей з прогнозуванням та урахуванням

можливих ризиків та наслідків;

10) розв'язувати проблеми, що передбачає вміння аналізувати проблемні ситуації, формулювати проблеми, висувати гіпотези, практично їх перевіряти та обґрунтовувати, здобувати потрібні дані з надійних джерел, презентувати та аргументувати рішення;

11) співпрацювати з іншими, що передбачає вміння обґрунтовувати переваги взаємодії під час спільної діяльності, планувати власну та групову роботу, підтримувати учасників групи, допомагати іншим і заохочувати їх до досягнення спільної мети.

Реалізація мети базової середньої освіти для 8-9 класів ґрунтується на таких ціннісних орієнтирах, як:

- повага до особистості учня та визнання пріоритету його інтересів, досвіду, власного вибору, прагнень, ставлення у визначенні мети та організації освітнього процесу, підтримка пізнавального інтересу та наполегливості;

- забезпечення рівного доступу кожного учня до освіти без будь-яких форм дискримінації учасників освітнього процесу;

- дотримання принципів академічної доброчесності у взаємодії учасників освітнього процесу та організації всіх видів навчальної діяльності;

- становлення вільної особистості учня, підтримка його самостійності, підприємливості та ініціативності, розвиток критичного мислення та впевненості в собі;

- формування культури здорового способу життя учня, створення умов для забезпечення його гармонійного фізичного та психічного розвитку, добробуту;

- створення освітнього середовища, в якому забезпечено атмосферу довіри, без будь-яких форм дискримінації учасників освітнього процесу;

- утвердження людської гідності, чесності, милосердя, доброти, справедливості, співпереживання, взаємоповаги і взаємодопомоги, поваги до прав і свобод людини, здатності до конструктивної взаємодії учнів між собою та з дорослими;

- формування в учнів активної громадянської позиції, патріотизму, поваги до культурних цінностей українського народу, його історико-культурного надбання і традицій, державної мови;

- плекання в учнів любові до рідного краю, відповідального ставлення до довкілля.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчителі у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів: спілкування державною мовою, спілкування іноземними мовами, математична компетентність, основні компетентності у природничих науках і технологіях, інформаційно-цифрова компетентність, вміння вчитися впродовж життя, ініціативність і підприємість, соціальна і громадянська компетентність, обізнаність і самовираження у сфері культури, екологічна грамотність і здорове життя.

Форми організації освітнього процесу та методи навчання

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова конференція (для 8-9 класів) повинна передбачати обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу. Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу. Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Функцію перевірки та оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Проводяться заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Опис інструментарію оцінювання

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти у 1-4 класах НУШ здійснюється відповідно до наказу МОН України від 13.07.2021 року № 813 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти».

В початковій ланці застосовується вербальне, формувальне, рівневе і підсумкове річне оцінювання. Річне оцінювання здійснюється на підставі результатів оцінювання протягом року. Результати навчання зазначаються на відповідних сторінках навчальних предметів, використовуючи такі позначення або рівні: П - початковий; С – середній; Д - достатній; В - високий.

Прогрес учня протягом року відслідковується за результатами діагностувальних робіт, що мають містити компетентісно орієнтовані завдання. А результати підсумкового оцінювання у класних журналах, Свідоцтва досягнень заповнюються відповідно до вимог наказу МОН України від 13.07.21 р. №813 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів ЗЗСО».

В 5-9 класах оцінюванню підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента типового навчального плану.

Оцінювання відповідності результатів навчання учнів, які завершили здобуття базової середньої освіти, вимогам Державного стандарту здійснюється шляхом державної підсумкової атестації.

Оцінювання результатів навчання учнів має бути зорієнтованим на ключові компетентності і наскрізні вміння та вимоги до обов'язкових результатів навчання у відповідній освітній галузі, визначені Державним стандартом.

Встановлення відповідності між вимогами до результатів навчання учнів, визначеними Державним стандартом, та показниками їх вимірювання здійснюється відповідно до системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів, визначених Міністерством освіти і науки України.

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів є: поточне, підсумкове (тематичне, семестрове, річне) оцінювання та державна підсумкова атестація.

Річне оцінювання здійснюється за системою оцінювання, визначеною законодавством, а результати такого оцінювання відображаються у свідоцтві досягнень, що видається учневі щороку. Річне оцінювання здійснюється на підставі загальних оцінок за I та II семестри або скоригованих семестрових оцінок. Для визначення річної оцінки враховувати динаміку особистих досягнень учня і учениці протягом року.

Якщо рівень результатів навчання учня/учениці визначити неможливо через тривалу відсутність учня/учениці, у класному електронному журналі та свідоцтві досягнень робити запис «(н/а)» (не атестований(а)).

Поточне та підсумкове оцінювання результатів навчання учнів здійснюється відповідно вимог модельних навчальних програм із застосуванням таких основних форм та способів: усної, письмової, графічної, цифрової, практичної.

Супроводжувати оцінювання вербальною характеристикою з орієнтацією на досягнення учня/учениці (а не на помилки або невдачі).

Для учнів 5-7-х класів використовувати Свідоцтво досягнень згідно наказу МОН України від 02 серпня 2024 р. № 1093 «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання».

У рамках академічної свободи педагогічні працівники гімназії здійснюють вибір форм, змісту та способу оцінювання залежно від дидактичної мети.

Навчальний план
для 1 - 4 класів з українською мовою навчання

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень			
	1 клас	2 клас	3 клас	4 клас
Інваріантний складник				
Українська мова	7	3,5	-	3,5
Літературне читання	-	3,5	-	3,5
Іноземна мова (англійська)	2	3	-	3
Математика	4	4	-	5
Інтегрований курс «Я досліджую світ»	3	3	-	3
Дизайн і технології	1	1	-	1
Інформатика	-	1	-	1
Інтегрований курс «Мистецтво»	2	2	-	2
Фізична культура	3	3	-	3
Загальна кількість навчальних годин	19+3	21+3	-	22+3
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	1	1		1
Усього	20+3	22+3	-	23+3
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня	20	22	-	23
Загальна кількість годин на тиждень	23	25	-	26

Навчальний план
для учнів 5-7-х класів з українською мовою навчання

Назва освітньої галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах		
		5	6	7
Інваріантна складова				
Мовно-літературна	Українська мова	4	4	3
	Українська література	1,5+0,5	1,5+0,5	1,5+0,5
	Іноземна мова (англійська)	3,5	3,5	3,5
	Зарубіжна література	1+0,5	1+0,5	1+0,5
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	1		
	Історія України. Всесвітня історія		1,5+1	
	Історія України			1+1
	Всесвітня історія			0,5+0,5
Математична	Математика	4+1	4+1	
	Алгебра			2,5+0,5
	Геометрія			1,5+0,5
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	1,5+0,5	1+1	
	Біологія			2
	Географія		1+1	2
	Фізика			2
	Хімія			1
Інформатична	Інформатика	1+1	1+1	1+1
Технологічна	Технології	1+0,5	1	1
Мистецька	Інтегрований курс «Мистецтво»	1+1	1+1	1+1
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1	1	1
	Етика	+0,5	+0,5	
Фізична культура	Фізична культура	3	3	3
Разом		26+3	29+3	31+3
Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами		5,5	7,5	5,5
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня		28	31	32
Всього (без урахування поділу класів на групи)		29	32	34

Громадянську освіту інтегровано

6 клас - інтегрований курс «Історія України. Всесвітня історія»

7 клас - історія України.

Навчальний план
для учнів 8-9-х класів з українською мовою навчання

Назва освітньої галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
		8	9
Інваріантна складова			
Мови і літератури	Українська мова	2	2
	Українська література	2	2
	Іноземна мова (англійська)	3	3
	Зарубіжна література	2	2
Суспільствознавство	Історія України	1,5	1,5
	Всесвітня історія	1	1
	Основи правознавства		1
Математика	Алгебра	2	2
	Геометрія	2	2
Природознавство	Біологія	2	2
	Географія	2	1,5
	Фізика	2	3
	Хімія	2	2
Технології	Інформатика	2	2
	Трудове навчання	1	1
Мистецтво	Мистецтво	1	1
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1
	Фізична культура	3	3
Разом		30,5+3	32+3
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		2	2
Індивідуальна робота з української мови		1	1
Індивідуальна робота з алгебри		1	1
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня		33	33
Всього (без урахування поділу класів на групи)		33,5	35

Додаток 4

Перелік навчальних програм для здобувачів освіти 1-4 класів

1. Типова освітня програма для 1-2 класів, розроблена під керівництвом Савченко О.Я., затверджена наказом МОН України від 12.08.2022 №743
2. Типова освітня програма для 3-4 класів, розроблена під керівництвом Савченко О.Я., затверджена наказом МОН України від 12.08. 2022 №743

Перелік навчальних програм для здобувачів освіти 5-9 класів

1. Іноземна мова (англійська) - для учнів 8 – 9 класів за Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти, затвердженим Постановою КМУ від 23 листопада 2011 року №1392, та Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти II ступеня (базова середня освіта), розробленою на виконання Закону України „Про освіту” і затвердженою наказом МОН від 20.04.2018 № 408;
Модельна навчальна програма „Іноземна мова. 5-9 класи” для закладів загальної середньої освіти (авт. Редько В. Г., Шаленко О. П., Сотникова С. І., Коваленко О. Я., Коропецька І. Б., Якоб О. М., Самойлюкевич І. В., Добра О. М., Кіор Т. М.)
2. Біологія: Модельна навчальна програма «Біологія. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Балан П. Г., Кулініч О. М., Юрченко Л. П.)
3. Хімія: Модельна навчальна програма «Хімія. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автор Григорович О. В.)
4. Інтегрований курс «Пізнаємо природу»: Модельна навчальна програма «Пізнаємо природу». 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Біда Д. Д., Гільберг Т. Г., Колісник Я. І.).
5. Інтегрований курс «Здоров’я, безпека та добробут»: Модельна навчальна програма «Здоров’я, безпека та добробут. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Воронцова Т. В., Пономаренко В. С., Лаврентьєва І. В., Хомич О. Л.).
Модельна навчальна програма «Здоров’я, безпека та добробут. 7-9 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (автори: Воронцова Т. В., Пономаренко В. С., Андрук Н. В., Лаврентьєва І. В., Хомич О. Л.)
6. «Українська мова. 5 – 6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Заболотний О. В., Заболотний В. В., Лавринчук В. П., Плівачук К. В., Попова Т. Д.)
«Українська мова. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Заболотний О. В., Заболотний В. В., Лавринчук В. П., Плівачук К.)
7. «Українська література. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Яценко Т.О., Пахаренко В.І., Слижук О.А., Тригуб І.А., Попова Т.Д)
8. «Зарубіжна література. 5–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Ніколенко О.М., Ісаєва О.О., Клименко Ж.В., Мацевко-Бекерська

- Л.В., Юлдашева Л.П., Рудніцька Н.П., Туряниця В. Г., Тіхоненко С.О., Вітко М.І., Джангобекова Т.А.)
9. Фізика 7 клас Модельна навчальна програма «Фізика. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Кремінський Б. Г., Гельфгат І. М., Божинова Ф. Я., Ненашев І. Ю., Кірюхіна О. О.)
  10. Технології. 7–9 класи» (Ходзицька І. Ю., Горобець О. В. та ін.)
  11. Модельна навчальна програма «Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Ходзицька І. Ю, Горобець.О. В, Медвідь О. Ю., Пасічна Т. С., Приходько Ю. М.)
  12. Навчальна програма «Трудове навчання 5-9 класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів», затвердженої наказом МОН України від 07.06.2017 № 804 «Про оновлені навчальні програми для учнів 5-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів»
  13. Модельна навчальна програма «Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Мерзляк А.Г., Номіровський Д.А., Пихтар М.П., Рубльов Б.В., Семенов В.В., Якір М.С.)
  14. Модельна навчальна програма «Алгебра. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Мерзляк А.Г., Номіровський Д.А., Пихтар М.П., Рубльов Б.В., Семенов В.В., Якір М.С.)
  15. Модельна навчальна програма «Геометрія. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Мерзляк А.Г., Номіровський Д.А., Пихтар М.П., Рубльов Б.В., Семенов В.В., Якір М.С.)
  16. Модельна навчальна програма «Інформатика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ривкінд Й.Я., Лисенко Т.І., Чернікова Л.А., Шакотько В.В.)
  17. Модельна навчальна програма «Інформатика. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ривкінд Й.Я., Лисенко Т.І., Чернікова Л.А., Шакотько В.В.)
  18. Навчальна програма «Математика 5-9 класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів», затвердженої наказом МОН України від 07.06.2017 № 804 «Про оновлені навчальні програми для учнів 5-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів»
  19. Модельна навчальна програма «Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Мерзляк А.Г., Номіровський Д.А., Пихтар М.П., Рубльов Б.В., Семенов В.В., Якір М.С.)
  20. Модельна навчальна програма. «Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс). Для закладів загальної середньої освіти (автори: Масол Л. М., Просіна О. В.)
  21. Модельна навчальна програма. «Мистецтво. 7-9 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Масол Л. М.)

22. 8-9 класи Навчальна програма з інформатики для учнів 5-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804
23. Модельна навчальна програма «Українська література. 5–6 класи» для закладів загальної середньої освіти (у редакції 2023 року)(автори: Яценко Т. О., Пахаренко В. І., Слижук О. А, Тригуб І. А., Качак Т. Б., Кизилова В. В., Овдійчук Л. М., Дячок С. О., Макаренко В. М.)
24. Навчальна програма «Географія 7 клас» для закладів загальної середньої освіти (авт. Кобернік С. Г., Коваленко, Р. Р., Гільберг Т. Г., Даценко Л. М.Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 №795) (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 09.02.2022 № 143)
25. Навчальна програма «Географія 6 клас» для закладів загальної середньої освіти (авт. Кобернік С. Г., Коваленко Р. Р., Гільберг Т. Г., Даценко Л. М.) Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795) (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 09.02.2022 № 143)
26. Затверджено та надано гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698) ГЕОГРАФІЯ 6 – 9 класи. Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти
27. Модельна навчальна програма «Вступ до історії України та громадянської освіти. 5 клас» для закладів загальної середньої освіти (автори Гісем О.В., Мартинюк О.О.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» наказ Міністерства освіти і науки України від 12 липня 2021 року № 795 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки від 10 серпня 2021 року № 898)
28. Модельна навчальна програма «Історія України. Всесвітня історія. 6 клас» для закладів загальної середньої освіти (автори Олександр Гісем, Олександр Мартинюк, Наталія Сорочинська, Ольга Гісем, Ярослав Василенко) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 18.10.2022 № 921)
29. Модельна навчальна програма «Історія України. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Бурлака О. В., Желіба О. В., Павловська-Кравчук В. А., Худобець О. А., Черкас Б. В., Щупак І. Я.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 16 серпня 2023 року № 1001)
30. Модельна навчальна програма «Всесвітня історія. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Пометун О. І., Ремех Т. О., Малієнко Ю. Б.,

Мороз П. В.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 06.09.2023 № 1090)

31. ВСЕСВІТНЯ ІСТОРІЯ. ІСТОРІЯ УКРАЇНИ. (Інтегрований курс). 6 клас. ВСЕСВІТНЯ ІСТОРІЯ. 7–9 класи. ІСТОРІЯ УКРАЇНИ. 7–9 класи. ВСЕСВІТНЯ ІСТОРІЯ. 10–11 класи. ІСТОРІЯ УКРАЇНИ. 10–11 класи. Навчальні програми для закладів загальної середньої освіти. – Київ: НРЕС
Затверджено та надано гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України»
32. ОСНОВИ ПРАВОЗНАВСТВА «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698)